

STORTINGET

Stortingstidende

Referat fra møter i Stortinget

Nr. 7 · 12. oktober
Sesjonen 2023–2024

Møte torsdag den 12. oktober 2023 kl. 10

President: Masud Ghara khani

Dagsorden (nr. 7):

1. Innstilling fra Stortingets presidentskap om fordeling til komiteene av rammeområder med budsjettkapitler og utkast til romertallsvedtak vedrørende forslaget til statsbudsjett for 2024 (Innst. 1 S (2023–2024))
2. Interpellasjon fra representanten Kari-Anne Jønnes til forsknings- og høyere utdanningsministeren:
«Norge har små, kreative og spesialiserte utdanningsinstitusjoner som leverer høy kvalitet på internasjonalt nivå innenfor sine fagfelt. Hvordan vil statsråden bidra til at offentlige og private spesialiserte, kreative utdanningsinstitusjoner skal ha mulighet til å vokse og utvikle seg i tråd med samfunnets behov for disse institusjonenes kunnskapsproduksjon?»
3. Referat

*Ad situasjonen i Midtøsten***Presidenten [10:00:32]:** Gode kollegaer!

Uskyldige mennesker utsatt for et brutalt og nådeløst terrorangrep og en krig som vil føre til enorme lidelser for sivilbefolkningen i Israel og i Palestina. Vold, hat og frykt er aldri løsningen. I solidaritet med sivilbefolkningen og for å minnes ofrene for terrorangrepet vil presidenten be om at vi markerer det med ett minutt stillhet i begynnelsen av dagens møte.

Presidentens ord ble etterfulgt av ett minutt stillhet.

Presidenten [10:02:08]: Fra Sosialistisk Venstrepartis stortingsgruppe foreligger søknad om permisjon for representanten Lars *Haltbrekken* i tiden fra og med 16. til og med 20. oktober for å delta på parlamentarermøte i Egilsstadir og på Arctic Circle Assembly i Reykjavik, Island, med delegasjonen for arktisk parlamentarisk samarbeid.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknaden behandles straks og innvilges.
2. Vararepresentanten Hilde Marie Gaebpie *Danielsen* innkalles for å møte i Stortinget i tiden fra og med 17. til og med 19. oktober.

Presidenten [10:02:35]: Representanten Cato Brunvand Ellingsen vil framsette et representantforslag.

Cato Brunvand Ellingsen (SV) [10:02:51]: På vegne av stortingsrepresentantene Kathy Lie, Freddy André

Øvstegaard og meg selv er jeg glad for å kunne legge fram et representantforslag om å endre begrepsbruk i norsk lovverk i tråd med CRPD.

Presidenten [10:02:58]: Representanten Jan Tore Sanner vil framsette et representantforslag.

Jan Tore Sanner (H) [10:03:16]: På vegne av stortingsrepresentantene Margret Hagerup, Kari-Anne Jønnes, Tone Wilhelmsen Trøen og meg selv vil jeg framsette et forslag om fornyelse av karriereveiledningen i skolen.

Presidenten [10:03:25]: Representanten Bård Ludvig Thorheim vil framsette et representantforslag.

Bård Ludvig Thorheim (H) [10:03:46]: På vegne av representantene Mathilde Tybring-Gjedde, Ove Trellevik, Liv Kari Eskeland, Aleksander Stokkebø, Erlend Svoldal Bøe, Nikolai Astrup og meg selv vil jeg framsette et forslag om en mer ambisiøs havvindpolitikk.

Presidenten [10:03:53]: Representanten Une Bastholm vil framsette et representantforslag.

Une Bastholm (MDG) [10:04:12]: På vegne av representantene Lan Marie Nguyen Berg, Rauand Ismail og meg selv har jeg gleden av å framsette et forslag om å opprette et nasjonalt senter for alternativer til dyreforsøk.

Presidenten [10:04:27]: Forslagene vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Presidenten vil opplyse om at finanskomiteen har sendt brev til presidentskapet med anmodning om utsettelse av fristene for budsjettbehandlingen, slik de er omtalt i forretningsordenen § 43.

Presidenten vil derfor i medhold av forretningsordenen § 79 foreslå at Stortinget fraviker bestemmelsen i § 43 tredje ledd, om at finanskomiteen senest 20. november skal avgi innstilling om nasjonalbudsjettet og statsbudsjettet. Det medfører at finansinnstillingen avgis 27. november, og at finansdebatten holdes 4. desember. Som konsekvens av dette vil det ikke være mulig for Stortinget å behandle fagkomiteenes budsjettinnstillinger innen fristen, som er 15. desember.

Presidenten vil derfor også foreslå at Stortinget fraviker bestemmelsen i forretningsordenen § 43 sjette ledd, om at fagkomiteenes budsjettinnstillinger skal være ferdig behandlet senest 15. desember.

– Ber noen om ordet?

Presidenten har altså foreslått at forretningsordenen § 43 tredje og sjette ledd fravikes, og det anses vedtatt.

Tidsplan for avgivelse og behandling av budsjettinnstillingene vil om kort tid bli kunngjort.

Videre har det kommet anmodning fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om å få avholde kontrollhøring på en dag det pågår stortingsmøte, dvs. tirsdag 7. november. Dette betinger at forretningsordenen § 27 tredje ledd annet punktum må fravikes.

Presidenten foreslår at anmodningen fra kontroll- og konstitusjonskomiteen imøtekommes, og at Stortinget i medhold av forretningsordenen § 79 godkjenner at nevnte bestemmelse fravikes.

Er det noen innvendinger mot dette? – Så synes ikke, og det anses vedtatt.

Før vi går til dagens kart, kan presidenten også opplyse om at det ikke blir møte i Stortinget torsdag 19. oktober.

Presidenten vil opplyse om at det blir votering etter sak nr. 1. Videre vil sak nr. 3, Referat, bli behandlet i for-

bindelse med voteringen, og presidenten ber representantene om å bli sittende til referatet er ferdigbehandlet.

Sak nr. 1 [10:06:23]

Innstilling fra Stortingets presidentskap om fordeling til komiteene av rammeområder med budsjettkapitler og utkast til romertallsvedtak vedrørende forslaget til statsbudsjett for 2024 (Innst. 1 S (2023–2024))

Presidenten [10:06:38]: Ingen har bedt om ordet.

Votering i sak nr. 1, debattert 12. oktober 2023

Innstilling fra Stortingets presidentskap om fordeling til komiteene av rammeområder med budsjettkapitler og utkast til romertallsvedtak vedrørende forslaget til statsbudsjett for 2024 (Innst. 1 S (2023–2024))

Presidentskapet hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

v e d t a k :

A.

Budsjettkapitlene i forslaget til statsbudsjett for budsjettåret 2024 (Prop. 1 S (2023–2024)) fordeles til stortingskomiteene slik:

ARBEIDS- OG SOSIALKOMITEEN

Rammeområde 7 (Arbeid og sosial)

I

Utgifter

Kap.

352 Nedsatt funksjonsevne
 505 Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse
 506 Yrkesskadeforsikring
 507 Gruppelivsforsikring
 600 Arbeids- og inkluderingsdepartementet
 601 Utredningsvirksomhet, forskning mv.
 604 Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen
 605 Arbeids- og velferdsetaten
 606 Trygderetten
 611 Pensjoner av statskassen
 612 Tilskudd til Statens pensjonskasse
 613 Arbeidsgiveravgift til folketrygden
 621 Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering
 634 Arbeidsmarkedstiltak
 635 Ventelønn
 640 Arbeidstilsynet
 643 Statens arbeidsmiljøinstitutt
 646 Pionerdykkere i Nordsjøen

Inntekter

Kap.

3505 Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse
 3506 Yrkesskadeforsikring
 3507 Gruppelivsforsikring
 3605 Arbeids- og velferdsetaten
 3634 Arbeidsmarkedstiltak
 3635 Ventelønn mv.
 3640 Arbeidstilsynet

648 Arbeidsretten, Riksmekleren mv.	
660 Krigspensjon	
664 Pensjonsordningen for arbeidstakere til sjøs	
666 Avtalefestet pensjon (AFP)	
667 Supplerende stønad	
1860 Havindustritilsynet	4860 Havindustritilsynet
2470 Statens pensjonskasse	5470 Statens pensjonskasse
2540 Stønad under arbeidsledighet til fiskere og fangstmenn	
2541 Dagpenger	
2542 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	5607 Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse
2620 Stønad til enslig mor eller far	
2650 Sykepenger	
2651 Arbeidsavklaringspenger	
2655 Uførhet	
2661 Grunn- og hjelpstønad, hjelpemidler mv.	
2670 Alderdom	
2680 Etterlatte	
2686 Stønad ved gravferd	5701 Diverse inntekter
	5704 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs
	5705 Refusjon av dagpenger

Øvrige romertall

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

- II Merinntektsfullmakter
Alle kap. med unntak av kap. 670/3670
- III Omdisponeringsfullmakter
- IV Fullmakt til overskridelse
- V Tilsagnsfullmakter
- VI Utbetaling ved midlertidig likviditetsmangel
- VII Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Olje- og energidepartementet

- II Merinntektsfullmakter
Kap. 1860/4860

Folketrygden

- II Andre fullmakter

ENERGI- OG MILJØKOMITEEN

Rammeområde 12

(Olje og energi)

I

Utgifter

- Kap.
954 Petoro AS

Inntekter

- Kap.

1800 Olje- og energidepartementet	4800 Olje- og energidepartementet
1810 Sokkeldirektoratet	4810 Sokkeldirektoratet
1820 Norges vassdrags- og energidirektorat	4820 Norges vassdrags- og energidirektorat
1825 Energieffektivisering og -omlegging	
1850 Klima, industri og teknologi	
2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten

Øvrige romertall

Nærings- og fiskeridepartementet

- V Fullmakt til å overskride
- VI Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning
 - Nr. 1
- XV Forpliktelser under avsetningsinstruksen og øvrige driftsrelaterte forpliktelser
- XVI Utbyggingsrelaterte forpliktelser
- XVII Forpliktelser i fasen før plan for utbygging og drift og for anlegg og drift er behandlet
- XXIII Overføring av eiendomsrett mot bruksrett
- XXIV Overdragelse av andeler i utvinningstillatelser
- XXV Overdragelse og samordning av andeler i utvinningstillatelser
- XXVI Overdragelse av andeler i rørledninger mv.
- XXVII Regnskapsføring av kontantinnkallinger mot mellomværendet med statskassen

Olje- og energidepartementet

- II Merinntektsfullmakter
 - Kap. 1810/4810 og kap. 1820/4820
- III Bestillingsfullmakter
- IV Tilsagnsfullmakter
- V Utbyggingsprosjekter på norsk kontinentalsokkel

Rammeområde 13

(Miljø)

I

Utgifter

- Kap.
- 1400 Klima- og miljødepartementet
- 1410 Kunnskap om klima og miljø
- 1411 Artsdatabanken
- 1412 Meteorologiformål
- 1420 Miljødirektoratet
- 1422 Miljøvennlig skipsfart
- 1423 Radioaktiv forurensning i det ytre miljø
- 1425 Fisketiltak
- 1428 Enova SF
- 1471 Norsk Polarinstitutt
- 1472 Svalbards miljøvernfond
- 1474 Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning
- 1481 Klimakvoter
- 1482 Internasjonale klima- og utviklingstiltak

Inntekter

- Kap.
- 4400 Klima- og miljødepartementet
- 4420 Miljødirektoratet
- 4423 Radioaktiv forurensning i det ytre miljø
- 4471 Norsk Polarinstitutt
- 4481 Salg av klimakvoter

Øvrige romertall*Klima- og miljødepartementet*

- II Merinntektsfullmakter
Alle kap. med unntak av kap. 1429/4429
- III Fullmakt til overskridelser
- IV Kjøp av klimakvoter under Parisavtalen artikkel 6
- V Bestillingsfullmakter
- VI Tilsagnsfullmakter
Alle kap. med unntak av kap. 1429
- VII Fullmakt til å inngå forpliktelser
- VIII Utbetaling av tilskudd
- IX Utbetalinger for fremtidige utslippsreduksjoner
- X Utbetaling av tilskudd til offentlig-privat samarbeid
- XI Utbetaling av renter på tilskudd
- XII Omgjøring av betingede lån til tilskudd
- XIII Fullmakt til å avhende areal innkjøpt for verneformål eller friluftformål og for makeskifte i forbindelse med gjennomføring av skogvern

FAMILIE- OG KULTURKOMITEEN
Rammeområde 2
(Familie, forbruker, kirke og trossamfunn)

I

Utgifter

Kap.

- 800 Barne- og familiedepartementet
- 840 Tiltak mot vold og overgrep
- 841 Samliv og konfliktløsning
- 842 Familievern
- 843 Adopsjonsstøtte
- 844 Kontantstøtte
- 845 Barnetrygd
- 846 Familie- og oppveksttiltak
- 847 EUs ungdomsprogram
- 848 Barneombudet
- 853 Barneverns- og helsenemndene
- 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet
- 855 Statlig forvaltning av barnevernet
- 856 Barnevernets omsorgssenter for enslige, mind-
reårige asylsøkere
- 858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fel-
lesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieeta-
ten
- 860 Forbrukerrådet
- 862 Stiftelsen Miljømerking i Norge
- 865 Forbrukerpolitiske tiltak
- 868 Forbrukertilsynet
- 880 Den norske kirke
- 881 Tilskudd til trossamfunn m.m.

Inntekter

Kap.

- 3841 Samliv og konfliktløsning
- 3842 Familievern
- 3847 EUs ungdomsprogram
- 3855 Statlig forvaltning av barnevernet
- 3856 Barnevernets omsorgssenter for enslige, mind-
reårige asylsøkere
- 3858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fel-
lesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieeta-
ten
- 3868 Forbrukertilsynet

882 Kirkebygg og gravplasser
883 Kirkebevaringsfondet
2530 Foreldrepenger
2531 Bidragsforskott

5706 Bidragsforskott

Øvrige romertall

Barne- og familiedepartementet

II Merinntektsfullmakter
III Satser for barnetrygd
IV Satser for kontantstøtte
V Sats for engangstønad ved fødsel og adopsjon

Rammeområde 3 (Kultur og likestilling mv.)

I

Utgifter

Kap.
300 Kultur- og likestillingsdepartementet
315 Frivillighetsformål
320 Kulturdirektoratet og Kulturrådet m.m.
322 Bygg og offentlige rom
323 Musikk og scenekunst
325 Allmenne kulturformål
326 Språk- og bibliotekformål
327 Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.
328 Museer m.m.
329 Arkivformål
334 Film- og dataspillformål
335 Medieformål
337 Kompensasjons- og vederlagsordninger
339 Pengespill, lotterier og stiftelser
350 Sekretariatet for Diskrimineringsnemnda
351 Likestilling
353 Likestillings- og diskrimineringsombudet
1429 Riksantikvaren
1432 Norsk kulturminnefond

Inntekter

Kap.
3300 Kultur- og likestillingsdepartementet
3320 Kulturdirektoratet og Kulturrådet m.m.
3322 Bygg og offentlige rom
3323 Musikk og scenekunst
3325 Allmenne kulturformål
3326 Språk- og bibliotekformål
3327 Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.
3329 Arkivformål
3334 Film- og dataspillformål
3335 Medieformål
3339 Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser
3350 Sekretariatet for Diskrimineringsnemnda
4429 Riksantikvaren

Øvrige romertall

Kultur- og likestillingsdepartementet

II Merinntektsfullmakter
III Tilsagnsfullmakter
IV Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd
V Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Klima- og miljødepartementet
II Merinntektsfullmakter
Kap. 1429/4429
VI Tilsagnsfullmakter
Kap. 1429

FINANSKOMITEEN
Rammeområde 19
(Tilfeldige utgifter og inntekter)

I

<i>Utgifter</i>	<i>Inntekter</i>
Kap.	Kap.
2309 Tilfeldige utgifter	5309 Tilfeldige inntekter

Rammeområde 20
(Stortinget, finansadministrasjon mv.)

I

<i>Utgifter</i>	<i>Inntekter</i>
Kap.	Kap.
41 Stortinget	3041 Stortinget
1600 Finansdepartementet	4600 Finansdepartementet
1602 Finanstilsynet	4602 Finanstilsynet
1605 Direktoratet for forvaltning og økonomistyring	4605 Direktoratet for forvaltning og økonomistyring
1610 Tolletaten	4610 Tolletaten
1618 Skatteetaten	4618 Skatteetaten
1619 Skatteklagenemnda	
1620 Statistisk sentralbyrå	4620 Statistisk sentralbyrå
1632 Kompensasjon for merverdiavgift	
1633 Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	
	4634 Kompensasjon for inntektssvikt som følge av virusutbruddet
1635 Forskuttering av erstatningskrav	
1645 Statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter	
1650 Statsgjeld, renter mv.	
1651 Statsgjeld, avdrag og innløsning	
	5341 Avdrag på utestående fordringer
	5351 Overføring fra Norges Bank
	5491 Avskrivning på statens kapital i statens forvaltningsbedrifter
	5603 Renter av statens kapital i statens forvaltningsbedrifter
	5605 Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer

Øvrige romertall

Finansdepartementet

- II Merinntektsfullmakter
 - Nr. 1: Alle kap. med unntak av kap. 51/3051. Nr. 2.
- III Bestillingsfullmakter
- IV Fullmakt til å pådra staten forpliktelser i investeringsprosjekter
- V Garantifullmakt
- VI Fullmakt til å dekke utgifter til fortsatt bobehandling
- VII Fullmakt til å yte likviditetslån til Bankenes sikringsfond
- VIII Fullmakt til å rette opp uoppklarte differanser og feilposterings i tidligere års statsregnskap
- IX Nettoposteringsfullmakt
- X Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Rammeområde 21 (Skatter, avgifter og toll)

I

Utgifter

Kap.

Inntekter

Kap.

- 5501 Skatter på formue og inntekt
- 5502 Finansskatt
- 5507 Skatt og avgift på utvinning av petroleum
- 5508 Avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen
- 5509 Avgift på utslipp av NO_x i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen
- 5511 Tollinntekter
- 5521 Merverdiavgift
- 5526 Avgift på alkohol
- 5531 Avgift på tobakkvarer mv.
- 5536 Avgift på motorvogner mv.
- 5538 Veibruksavgift på drivstoff
- 5540 Avgift på kraftproduksjon
- 5541 Avgift på elektrisk kraft
- 5542 Avgift på mineralolje mv.
- 5543 Miljøavgift på mineralske produkter mv.
- 5546 Avgift på forbrenning av avfall
- 5548 Miljøavgift på visse klimagasser
- 5549 Avgift på utslipp av NO_x
- 5550 Miljøavgift på plantevernmidler
- 5551 Avgifter knyttet til mineralvirksomhet
- 5552 Avgift på produksjon av fisk
- 5553 Avgift på viltlevende marine ressurser
- 5554 Avgift på landbasert vindkraft
- 5557 Avgift på sukker mv.
- 5559 Avgift på drikkevareemballasje
- 5561 Flypassasjeravgift
- 5565 Dokumentavgift
- 5568 Sektoravgifter under Kultur- og likestillingsdepartementet

- 5570 Sektoravgifter under Kommunal- og distriktsdepartementet
- 5572 Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet
- 5574 Sektoravgifter under Nærings- og fiskeridepartementet
- 5576 Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet
- 5578 Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet
- 5580 Sektoravgifter under Finansdepartementet
- 5582 Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet
- 5583 Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser
- 5700 Folketrygdens inntekter

**Rammeområde 22
(Utbytte mv.)**

I

Utgifter
Kap.

Inntekter

Kap.

- 5611 Aksjer i Vygruppen AS
- 5616 Kommunalbanken AS
- 5625 Renter og utbytte fra Innovasjon Norge
- 5631 Aksjer i AS Vinmonopolet
- 5635 Electronic Chart Centre AS
- 5652 Statskog SF – renter og utbytte
- 5656 Aksjer under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning
- 5672 Bane NOR SF – utbytte
- 5680 Statnett SF
- 5685 Aksjer i Equinor ASA
- 5692 Utbytte av statens kapital i Den nordiske investeringsbank
- 5693 Utbytte av aksjer i diverse selskaper mv.

HELSE- OG OMSORGSKOMITEEN

**Rammeområde 15
(Helse)**

I

Utgifter
Kap.

Inntekter

Kap.

700 Helse- og omsorgsdepartementet	3700 Helse- og omsorgsdepartementet
701 Digitalisering i helse- og omsorgstjenesten	
702 Beredskap	
703 Internasjonalt samarbeid	
704 Norsk helsearkiv	3704 Norsk helsearkiv
709 Pasient- og brukerombud	
710 Vaksiner mv.	3710 Vaksiner mv.

712 Bioteknologirådet	
714 Folkehelse	3714 Folkehelse
717 Legemiddeltiltak	
732 Regionale helseforetak	3732 Regionale helseforetak
733 Habilitering og rehabilitering	
734 Særskilte tilskudd til psykisk helse og rustiltak	
737 Historiske pensjonskostnader	
740 Helsedirektoratet	3740 Helsedirektoratet
741 Norsk pasientskadeerstatning	3741 Norsk pasientskadeerstatning
742 Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten	3742 Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten
745 Folkehelseinstituttet	3745 Folkehelseinstituttet
746 Direktoratet for medisinske produkter	3746 Direktoratet for medisinske produkter
747 Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet	3747 Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet
748 Statens helsetilsyn	3748 Statens helsetilsyn
749 Statens undersøkelseskomisjon for helse- og omsorgstjenesten	
761 Omsorgstjeneste	
762 Primærhelsetjeneste	
765 Psykisk helse, rus og vold	
770 Tannhelsetjenester	
780 Forskning	
781 Forsøk og utvikling mv.	
783 Personell	
2711 Spesialisthelsetjeneste mv.	
2751 Legemidler mv.	
2752 Refusjon av egenbetaling	
2755 Helsetjenester i kommunene mv.	
2756 Andre helsetjenester	
2790 Andre helsetiltak	

Øvrige romertall

Helse- og omsorgsdepartementet

- II Merinntektsfullmakter
- III Bestillingsfullmakter
- IV Tilsagnsfullmakter
- V Investeringslån og driftskredittramme til regionale helseforetak
- VI Oppgjørsordninger under Helfo (nettoføring)
- VII Fullmakt til føring mot mellomværendet med statskassen
- VIII Fullmakt til å donere eller kassere koronavaksiner
- IX Oppheving av anmodningsvedtak

JUSTISKOMITEEN

Rammeområde 5

(Justis)

I

Utgifter

Kap.

- 61 Høyesterett
- 400 Justis- og beredskapsdepartementet

Inntekter

Kap.

- 3400 Justis- og beredskapsdepartementet

410 Domstolene	3410 Domstolene
411 Domstoladministrasjonen	3411 Domstoladministrasjonen
414 Forliksråd og andre domsutgifter	
430 Kriminalomsorgen	3430 Kriminalomsorgen
431 Kriminalomsorgsdirektoratet	
432 Kriminalomsorgens høyskole og utdannings- senter	3432 Kriminalomsorgens høyskole og utdannings- senter
433 Konfliktrådet	3433 Konfliktrådet
440 Politiet	3440 Politiet
441 Politidirektoratet	
442 Politihøgskolen	3442 Politihøgskolen
443 Påtalemyndigheten i politiet	
444 Politiets sikkerhetstjeneste (PST)	3444 Politiets sikkerhetstjeneste (PST)
445 Den høyere påtalemyndighet	
446 Den militære påtalemyndighet	
448 Grensekommisæreren	
451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og bered- skap	3451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og bered- skap
452 Sentral krisehåndtering	
453 Sivil klareringsmyndighet	
454 Redningshelikoptertjenesten	3454 Redningshelikoptertjenesten
455 Redningstjenesten	
457 Nasjonal sikkerhetsmyndighet	3457 Nasjonal sikkerhetsmyndighet
460 Spesialenheten for politisaker	
466 Særskilte straffesaksutgifter m.m.	
467 Norsk Lovtidend	
468 Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker	
470 Fri rettshjelp	3470 Fri rettshjelp
471 Statens erstatningsansvar og Stortingets rett- ferdsvederlagsordning	
473 Statens sivilrettsforvaltning	3473 Statens sivilrettsforvaltning
475 Bobehandling	

Øvrige romertall

Justis- og beredskapsdepartementet

II Merinntektsfullmakter

Nr. 1: Alle kapitler med unntak av kap. 481/3481, kap. 490/3490 og kap. 491/3491. Nr. 2

III Fullmakt til overskridelse

IV Bestillingsfullmakt

VII Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

VIII Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

IX Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

X Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

XI Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

XII Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

XIII Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

XIV Avhending av sivilforsvarsanlegg

XV Videreføring av bobehandling

XVI Nettobudsjetteringsfullmakter

XVII Stortingets rettfærdsvederlagsordning

KOMMUNAL- OG FORVALTNINGSKOMITEEN**Rammeområde 1
(Statsforvaltning mv.)**

I

<i>Utgifter</i>	<i>Inntekter</i>
Kap.	Kap.
1 H.M. Kongen og H.M. Dronningen	
2 H.K.H. Kronprinsen og H.K.H. Kronprinsessen	
20 Statsministerens kontor	
21 Statsrådet	
24 Regjeringsadvokaten	3024 Regjeringsadvokaten
502 Tariffavtalte avsetninger mv.	
510 Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	3510 Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon
525 Statsforvalterne	3525 Statsforvalterne
530 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	
531 Eiendommer til kongelige formål	
533 Eiendommer utenfor husleieordningen	3533 Eiendommer utenfor husleieordningen
540 Digitaliseringsdirektoratet	3540 Digitaliseringsdirektoratet
545 Datatilsynet	
546 Personvernemnda	
577 Tilskudd til de politiske partier	
2445 Statsbygg	

Øvrige romertall*Kommunal- og distriktsdepartementet*

- II Merinntektsfullmakter
 - Kap. 510/3510, 525/3525, 533/3533 og 540/3540
- V Fullmakt til å overskride bevilgninger til investeringstiltak
- VI Fullmakt til å omdisponere bevilgninger til investeringstiltak
- VIII Fullmakt til å pådra staten forpliktelser i investeringsprosjekter
- IX Brukerutstyrsprosjektet for nytt regjeringskvartal, byggetrinn 1
- XI Brukerfinansierte byggeprosjekter
- XII Tilsagnsfullmakter
 - Kap. 540
- XVII Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen i Statsbygg
- XVIII Diverse fullmakter vedrørende eiendom

Rammeområde 6**(Innvandring, regional utvikling og bolig)**

I

<i>Utgifter</i>	<i>Inntekter</i>
Kap.	Kap.
490 Utlendingsdirektoratet	3490 Utlendingsdirektoratet
491 Utlendingsnemnda	
500 Kommunal- og distriktsdepartementet	
553 Regional- og distriktsutvikling	
554 Kompetansesenter for distriktsutvikling	

560 Samiske formål	
563 Internasjonalt reindriftssenter	3563 Internasjonalt reindriftssenter
567 Nasjonale minoriteter	
581 Bolig- og bomiljøtiltak	
585 Husleietvistutvalget	3585 Husleietvistutvalget
587 Direktoratet for byggkvalitet	3587 Direktoratet for byggkvalitet
590 Planlegging og byutvikling	
595 Statens kartverk	3595 Statens kartverk
670 Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	
671 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	3671 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere
672 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	3672 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere
	5312 Husbanken
2412 Husbanken	
	5615 Husbanken

Øvrige romertall

Justis- og beredskapsdepartementet

II Merinntektsfullmakter

Nr. 1: Kap. 490/3490 og 491/3491

VI Tilsagnsfullmakt

XVIII Innkvartering av utlendinger som søker beskyttelse

Kommunal- og distriktsdepartementet

II Merinntektsfullmakter

Kap. 500/3500, 554/3554, 563/3563, 585/3585, 587/3587 og 595/3595

IV Samfinansiering

VII Bestillingsfullmakter

X Ombygging av Ring 1

XII Tilsagnsfullmakter

Kap. 567, 581 og 590

XIV Tilskudd uten krav om tilbakebetaling

XV Overføring av udisponert beløp

XVI Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen i Husbanken

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

II Merinntektsfullmakter

Kap. 670/3670

Rammeområde 18

(Rammeoverføringer til kommunesektoren mv.)

I

Utgifter

Kap.

571 Rammetilskudd til kommuner

572 Rammetilskudd til fylkeskommuner

573 Kommunestruktur

Inntekter

Kap.

575 Ressurskrevende tjenester
578 Valgdirektoratet

KONTROLL- OG KONSTITUSJONSKOMITEEN

Rammeområde 14

(Kontroll og konstitusjon)

I

<i>Utgifter</i>	<i>Inntekter</i>
Kap.	Kap.
42 Stortingets ombudsnemnd for Forsvaret	
43 Stortingets ombud for kontroll med forvaltningen	
44 Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste	
45 Norges institusjon for menneskerettigheter	
51 Riksrevisjonen	3051 Riksrevisjonen

Øvrige romertall

Finansdepartementet

II Merinntektsfullmakter
Nr. 1: Kap. 51/3051

NÆRINGSKOMITEEN

Rammeområde 9

(Næring)

I

<i>Utgifter</i>	<i>Inntekter</i>
Kap.	Kap.
900 Nærings- og fiskeridepartementet	3900 Nærings- og fiskeridepartementet
902 Justervesenet	3902 Justervesenet
903 Norsk akkreditering	3903 Norsk akkreditering
904 Brønnøysundregistrene	3904 Brønnøysundregistrene
905 Norges geologiske undersøkelse	3905 Norges geologiske undersøkelse
906 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard	3906 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard
907 Norsk nukleær dekommisjonering	
908 Institutt for energiteknikk	3908 Institutt for energiteknikk
909 Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	3909 Tiltak for sysselsetting av sjøfolk
910 Sjøfartsdirektoratet	3910 Sjøfartsdirektoratet
911 Konkurransetilsynet	3911 Konkurransetilsynet
912 Klagenemndssekretariatet	3912 Klagenemndssekretariatet
913 Dagligvaretilsynet	
915 Regelrådet	
922 Romvirksomhet	
924 Internasjonale samarbeidsprogrammer	
930 Design og arkitektur Norge	
935 Patentstyret	3935 Patentstyret
936 Klagenemnda for industrielle rettigheter	3936 Klagenemnda for industrielle rettigheter

940 Internasjonaliseringstiltak	3940 Internasjonaliseringstiltak
950 Forvaltning av statlig eierskap	3950 Forvaltning av statlig eierskap
	3951 Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS
952 Investinor AS	
1473 Kings Bay AS	
	5325 Innovasjon Norge
	5326 Siva SF
	5329 Eksportkredittordningen
2421 Innovasjon Norge	
2426 Siva SF	
2429 Eksportkredittordningen	
2460 Eksportfinansiering Norge	5460 Eksportfinansiering Norge
	5612 Renter fra Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS
	5613 Renter fra Siva SF
	5614 Renter under Eksportfinansiering Norge
	5629 Renter fra eksportkredittordningen

Øvrige romertall

Nærings- og fiskeridepartementet

- II Merinntektsfullmakter
 - Nr. 1: Kap. 900/3900, 902/3902/5574 post 75, 903/3903, 904/3904, 905/3905, 910/3910, 912/3912 og 935/3935
- IV Fullmakt til å overskride
 - Nr. 1, 2, 4 og 6
- VII Bestillingsfullmakter
 - Nr. 1, 2 og 3
- VIII Tilsagnsfullmakter
 - Alle kap. med unntak av kap. 916 under nr. 1
- IX Garantifullmakter
 - X Garantifullmakt og fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning
- XI Dekning av forsikringstilfeller
- XII Utlånsfullmakter
- XIII Fullmakt til å pådra staten forpliktelser knyttet til særskilte prosjekter
- XIV Fullmakt til å overføre ubrukte midler i reguleringsfond
- XVIII Fullmakt til å bortfeste
- XIX Fullmakt til å erverve og avhende aksjer og opsjoner
- XX Endringer i statlige eier- og låneposter
- XXI Salgsfullmakt og nettobudsjettering av salgsomkostninger
- XXII Fullmakt til å forvalte statens eierinteresser i holdingsselskap

Rammeområde 10

(Fiskeri)

I

Utgifter

- Kap.
- 917 Fiskeridirektoratet
- 919 Diverse fiskeriformål

Inntekter

- Kap.
- 3917 Fiskeridirektoratet

Øvrige romertall*Nærings- og fiskeridepartementet*

II Merinntektsfullmakter

Nr. 1: Kap. 917/3917. Nr. 2: Kap. 917/919/5574 post 74

**Rammeområde 11
(Landbruk)**

I

Utgifter

Kap.	
1100	Landbruks- og matdepartementet
1112	Veterinærinstituttet
1115	Mattilsynet
1136	Norsk institutt for bioøkonomi
1138	Støtte til organisasjoner m.m.
1139	Genressurser, miljø- og ressursregistreringer
1140	Høstbare viltressurser – forvaltning og tilskudd til viltformål (Viltfondet) m.m.
1141	Høstbare viltressurser – jegerprøve, tilskudd til organisasjoner m.m.
1142	Landbruksdirektoratet
1148	Naturskade – erstatninger
1149	Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket
1150	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.
1151	Til gjennomføring av reindriftsavtalen
1152	Bionova
1161	Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn

Inntekter

Kap.	
4100	Landbruks- og matdepartementet
4115	Mattilsynet
4136	Norsk institutt for bioøkonomi
4141	Høstbare viltressurser – jegerprøve, tilskudd til organisasjoner m.m.
4142	Landbruksdirektoratet
4150	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.
4162	Statskog SF – forvaltning av statlig eierskap

Øvrige romertall*Landbruks- og matdepartementet*

II Merinntektsfullmakter

Nr. 1: Alle kap. med unntak av kap. 1137. Nr. 2

III Forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein

IV Tilsagnsfullmakter

V Bestillingsfullmakter

VI Fullmakter eiendom

VII Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

TRANSPORT- OG KOMMUNIKASJONSKOMITEEN**Rammeområde 17****(Transport og kommunikasjon)**

I

Utgifter

Kap.	
541	IT- og ekompolitikk

Inntekter

Kap.	
------	--

542 Internasjonalt samarbeid	3542 Internasjonalt samarbeid
543 Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	3543 Nasjonal kommunikasjonsmyndighet
916 Kystverket	3916 Kystverket
1300 Samferdselsdepartementet	4300 Samferdselsdepartementet
1301 Forskning og utvikling mv.	
1310 Flytransport	
	4312 Avinor AS
1313 Luftfartstilsynet	4313 Luftfartstilsynet
1314 Statens havarikommisjon	
1315 Tilskudd til Avinor AS	
1320 Statens vegvesen	4320 Statens vegvesen
1321 Nye Veier AS	
1323 Vegtilsynet	
1330 Særskilte transporttiltak	4330 Særskilte transporttiltak
1332 Transport i byområder mv.	
1352 Jernbanedirektoratet	4352 Jernbanedirektoratet
1354 Statens jernbanetilsyn	4354 Statens jernbanetilsyn
1370 Posttjenester	
	5619 Renter av lån til Avinor AS

Øvrige romertall

Nærings- og fiskeridepartementet

II Merinntektsfullmakter

Nr. 1: Kap. 916/3916 og 5574. Nr. 3.

IV Fullmakt til å overskride

Nr. 5

VII Bestillingsfullmakter

Nr. 4

VIII Tilsagnsfullmakter

Nr. 1: Kap. 916

XXVIII Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Samferdselsdepartementet

II Merinntektsfullmakter

III Tilsagnsfullmakter

IV Fullmakter til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

V Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for drifts- og vedlikeholdsarbeider

VI Fullmakt til å pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for kjøp av transporttjenester

VII Fullmakt til å pådra statens forpliktelser for Nye Veier AS

VIII Salg og bortfeste av fast eiendom

IX Restverdisikring for eksisterende materiell, oppgraderinger av eksisterende materiell og investeringer i nytt materiell

X Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

XI Endring av bompengetakst

UTDANNINGS- OG FORSKNINGSKOMITEEN**Rammeområde 16
(Utdanning og forskning)**

I

<i>Utgifter</i>	<i>Inntekter</i>
Kap.	Kap.
200 Kunnskapsdepartementet	
201 Analyse og kunnskapsgrunnlag	
220 Utdanningsdirektoratet	3220 Utdanningsdirektoratet
221 Foreldreutvalgene for grunnopplæringen og barnehagene	
222 Statlige skoler og fjernundervisningstjenester	3222 Statlige skoler og fjernundervisningstjenester
223 Diamanten skole	3223 Diamanten skole
224 Tilskudd til freds- og menneskerettighetssentre	
225 Tiltak i grunnopplæringen	3225 Tiltak i grunnopplæringen
226 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
227 Tilskudd til særskilte skoler	
228 Tilskudd til private skoler mv.	
229 22. juli-senteret	
230 Statlig spesialpedagogisk tjeneste	3230 Statlig spesialpedagogisk tjeneste
231 Barnehager	
240 Fagskoler	
241 Tiltak for høyere yrkesfaglig utdanning	
242 Norges grønne fagskole – Vea	3242 Norges grønne fagskole – Vea
253 Folkehøgskoler	
254 Studieforbund mv.	
256 Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse	3256 Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse
257 Kompetanseprogrammet	
258 Tiltak for livslang læring	
260 Universiteter og høyskoler	
270 Studentvelferd	
271 Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen	3271 Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen
272 Tiltak for internasjonalisering og høyere utdanning	
273 Kunnskapssektorens tjenesteleverandør – Sikt	
274 Universitetssenteret på Svalbard	
275 Tiltak for høyere utdanning og forskning	3275 Tiltak for høyere utdanning og forskning
284 De nasjonale forskningsetiske komiteene	
285 Norges forskningsråd	
287 Grunnbevilgning til samfunnsvitenskapelige forskningsinstitutter	
288 Internasjonale samarbeidstiltak	3288 Internasjonale samarbeidstiltak
289 Vitenskapelige priser	
920 Norges forskningsråd	
923 Havforskningsinstituttet	3923 Havforskningsinstituttet
926 Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy	3926 Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy
928 Annen marin forskning og utvikling	
1137 Forskning og innovasjon	
	5310 Statens lånekasse for utdanning

2410 Statens lånekasse for utdanning

5617 Renter fra Statens lånekasse for utdanning

Øvrige romertall*Kunnskapsdepartementet*

- II Merinntektsfullmakter
- III Tilsagnsfullmakter
- IV Gebyr for privatisteksamen
- V Fullmakt for universitet og høyskoler til å delta i selskap
- VI Foreldrebetaling i barnehage
- VII Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen
- VIII Fullmakt til oppgradering av det nasjonale forskningsnett
- IX Fullmakt til å overføre utstyr m.m.
- X Oppheving av anmodningsvedtak
- XI Kostnadsrammer NTNU Campussamling
- XII Rentekompensasjonsordning
- XIII Fullmakt til Norges forskningsråd

Nærings- og fiskeridepartementet

- II Merinntektsfullmakter
- Nr. 1: Kap. 923/3923 og 926/3926. Nr. 2: Kap. 923/5574 post 74
- XXIX Fullmakt til å inngå avtaler om skadeløsholdelse

Landbruks- og matdepartementet

- II Merinntektsfullmakter
- Nr. 1: Kap. 1137/5576

UTENRIKS- OG FORSVARSKOMITEEN**Rammeområde 4****(Utenriks)****I***Utgifter*

- Kap.
- 100 Utenriksdepartementet
- 103 Regjeringens representasjon
- 104 Kongefamiliens offisielle reiser til utlandet
- 115 Næringsfremme, kultur og informasjon
- 116 Internasjonale organisasjoner
- 117 EØS-finansieringsordningene
- 118 Utenrikspolitiske satsinger
- 140 Utenriksdepartementet
- 141 Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad)
- 144 Norsk senter for utvekslingssamarbeid (Norec)
- 150 Humanitær bistand
- 151 Fred, sikkerhet og globalt samarbeid
- 152 Menneskerettigheter
- 153 Flyktninger, fordrevne og vertssamfunn
- 159 Regionbevilgninger
- 160 Helse

Inntekter

- Kap.
- 3100 Utenriksdepartementet

161	Utdanning, forskning og offentlige institusjoner	
162	Næringsutvikling, landbruk og fornybar energi	
163	Klima, miljø og hav	
164	Likestilling	
170	Sivilt samfunn	
171	FNs utviklingsarbeid	
172	Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette	
179	Flyktningtiltak i Norge	
480	Svalbardbudsjettet	
481	Samfunnet Jan Mayen	3481 Samfunnet Jan Mayen

Øvrige romertall

Utenriksdepartementet

II	Merinntektsfullmakter	
III	Fullmakt til overskridelse	
	Alle unntatt nr. 1	
IV	Valutatap (disagio) / Valutagevinst (agio)	
V	Bruk av opptjente rentemidler	
VI	Tilsagnsfullmakter	
VII	Dekning av forsikringstilfelle	
VIII	Toårige budsjettvedtak	
IX	Ettergivelse av fordringer	
X	Utbetaling av tilskudd	
XI	Bruk av gjeldsbrev og raskere trekk på gjeldsbrev	
XII	Deltakelse i kapitaløkninger og fondspåfyllinger i internasjonale banker og fond	
XIII	Det internasjonale gjeldsletteinitiativet (MDRI)	
XIV	Fullmakt til å postere mot mellomværende med statskassen	
XV	Garantifullmakter	
XVI	Nansen-programmet for Ukraina	

Justis- og beredskapsdepartementet

II	Merinntektsfullmakter	
	Kap. 481/3481	
V	Bestillingsfullmakt	

Rammeområde 8

(Forsvar)

I

Utgifter

Kap.	
1700	Forsvarsdepartementet
1710	Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg
1716	Forsvarets forskningsinstitutt
1720	Forsvaret
1735	Etterretningstjenesten
1760	Forsvarsmateriell og større anskaffelser og ved- likehold
1791	Redningshelikoptertjenesten

Inntekter

Kap.	
4700	Forsvarsdepartementet
4710	Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg
4720	Forsvaret
4760	Forsvarsmateriell og større anskaffelser og ved- likehold
4791	Redningshelikoptertjenesten
4799	Militære bøter

Øvrige romertall

Forsvarsdepartementet

- II Merinntektsfullmakter
- III Bestillingsfullmakter
- IV Tilsagnsfullmakter
- V Investeringsfullmakter
- VI Nettobudsjettering av salgsomkostninger
- VII Personell
- VIII Fullmakter vedrørende fast eiendom
- IX Tidspunkt for belastning av utgiftsbevilgninger
- X Uttak fra lager av materiell som er utgiftsført tidligere år
- XI Kjøp/innløsning av boliger med fellesgjeld
- XII Militær støtte til Ukraina

B.

Kap. 2800/5800 Statens pensjonsfond utland, kap. 5999 Statslånemidler, statsbudsjettets 90–99-poster, forslag til vedtak II under Statslån o.a., III nr. 1 under Utenriksdepartementet, III og XIII under Kommunal- og distriktsdepartementet, III, IV nr. 3, og VI nr. 2 under Nærings- og fiskeridepartementet behandles av finanskomiteen utenfor rammeområdene.

C.

Prop. 1 LS (2023–2024) Skatter og avgifter 2024 behandles av finanskomiteen, jf. rammeområde 21, med unntak av forslag til vedtak om inntekter ved tildeling av tillatelser som behandles under rammeområde 19.

D.

Utenriks- og forsvarskomiteen avgir innstilling om svalbardbudsjettet.

V o t e r i n g :

Presidentskapets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Sak nr. 3 [10:06:56]

Referat

1. (25) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Erlend Wiborg, Bengt Rune Strifeldt og Christian Tybring-Gjedde om adgang til å tilbakekalle retten til å seile under norsk flagg, av hensyn til nasjonale interesser (Dokument 8:14 S (2023–2024))
Enst.: Sendes næringskomiteen.
2. (26) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Himanshu Gulati, Tor André Johnsen, Frank Edvard Sve, Per-Willy Amundsen, Morten Stordalen, Silje Hjemdal, Christian Tybring-Gjedde, Erlend Wiborg og Sylvi Listhaug om å fryse bistand til palestinske selvstyremyndigheter (Dokument 8:15 S (2023–2024))

len, Silje Hjemdal, Christian Tybring-Gjedde, Erlend Wiborg og Sylvi Listhaug om å fryse bistand til palestinske selvstyremyndigheter (Dokument 8:15 S (2023–2024))

3. (27) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Himanshu Gulati, Tor André Johnsen, Frank Edvard Sve, Per-Willy Amundsen, Morten Stordalen, Silje Hjemdal, Christian Tybring-Gjedde, Erlend Wiborg og Sylvi Listhaug om å liste Hamas som terrororganisasjon (Dokument 8:16 S (2023–2024))
Enst.: Nr. 2 og 3 sendes utenriks- og forsvarskomiteen.

Presidenten [10:07:12]: Stortinget går da til behandling av sak nr. 2 på dagens kart.

Sak nr. 2 [10:07:11]

Interpellasjon fra representanten Kari-Anne Jønnes til forsknings- og høyere utdanningsministeren:

«Norge har små, kreative og spesialiserte utdanningsinstitusjoner som leverer høy kvalitet på internasjonalt nivå innenfor sine fagfelt.

Hvordan vil statsråden bidra til at offentlige og private spesialiserte, kreative utdanningsinstitusjoner skal ha mulighet til å vokse og utvikle seg i tråd med samfunnets behov for disse institusjonenes kunnskapsproduksjon?»

Kari-Anne Jønnes (H) [10:08:11]: I NOU 2014:7 Elevenes læring i fremtidens skole ble de ti viktigste kompetansene for det 21. århundre omtalt. Sammen med fagkompetanse, IKT-kompetanse, kommunikasjon og samarbeid, finner vi også kreativitet og innovasjon. I tillegg til kritisk tenkning og problemløsning er også kulturell bevissthet og kompetanse trukket fram

Det er i møte mellom ulike mennesker det geniale oppstår. Det kan f.eks. være når ingeniøren møter design-

eren, når læreren møter musikkterapeuten eller når legen møter portrettkunstneren. Det er ulike profesjoner med ulike blikk. Summen av kunnskapen blir mye mer enn $1+1=2$.

Utsynsmeldingen er tydelig på behovet for mer og rett kompetanse som svarer på samfunnets behov, men meldingen omtaler ikke de kreative utdanningene særskilt, slik den gjør med mange andre utdanninger.

Høyres ungdomsskolereform legger opp til mer praktisk og mer variert undervisning i alle fag. Vi mener det vil bidra til økt trivsel, at flere elever føler mestring og læringsglede, og at flere elever kan ta veloverveide valg basert på egne erfaringer. Det vil føre til økt kunnskap om yrker og bedre forståelse av bredden i arbeidslivet og kompetansebehovet i samfunnet. Der er de kreative fagene en viktig dimensjon.

Skal vi løse morgendagens utfordringer innenfor IT, helse og grønn omstilling, trenger vi også de kreative profesjonene og utdanningene – de som lever av å utfordre, og som snapper opp trender og tendenser. Det er summen av alle utdanningene vi har som gjør at vi dekker behovene i arbeidsmarkedet.

Samfunnet endrer seg raskt. Det er lett å se hvilke behov vi må dekke i dag og i morgen, men hvilke behov har vi om 15 og 25 år? Som mennesker er vi avhengig av det estetiske som musikk, kunst og ulike kulturelle uttrykk, alt fra 17. mai-korps til nasjonalfilharmonien.

Vi er avhengig av byrom som er gode å vokse opp i og av teknologiske løsninger som er lette å bruke for mennesker i ulike livsfaser. Dette krever både bredde i kulturelle tilbud til barn i kulturskolen og spissede utdanningstilbud til dem som skal bli enere i sitt instrument eller uttrykk.

Samtidig som vi må legge til rette for nyskaping og nytenkning, har vi et viktig ansvar for å ta vare på kulturarven vår, f.eks. gamle håndverksteknikker som har gått i arv, som bunadstilvirkning eller tradisjonelle håndverksfag.

Framtidens IT-løsninger må være tilgjengelige og brukbare for folk. Kommunenes nettsider blir ikke universelt utformet uten designere. Nav og Skatteetaten er også avhengig av de fagene som er bindeleddet mellom menneskene og teknologien. Det er det designere som bidrar til.

Vi må løse morgendagens helsetjenester smartere enn i dag, vi har ikke noe valg. Da trenger vi kreativiteten og innovasjonskraften til dem som er vant til tverrfaglig nytenkning. De som utdannes ved disse institusjonene, er heller ikke bare utfordrere til tankemåter og prosesser, men er en del av tjenestene selv, som musikkterapeutene som utdannes ved Norges musikkhøgskole og er ansatt i primærhelsetjenesten, spesialisthelsetjenesten og kulturskolen.

De kreative fagenes samfunnsrelevans er også viktig for det grønne skiftet. Materialbruk er viktig og også institusjoner som utdanner arkitekter og designere, som kan bidra til at vi bygger mer fornuftig i framtiden, at vi kan bruke materialene lenger i ulike bygg, og ikke minst er det de som kan bidra til klokere materialbruk.

Samfunnsrelevans og prioritering er viktig for oss som politikere. Og her skal vi fortsette å sikre at kompetansebehovet i arbeidslivet dekkes. Men det er også viktig å huske på hvem vi er, og hva som former oss som folk og samfunn. Det er viktig å huske på hva som forener oss i krevende tider, og hva som samler oss når vi har noe å feire.

Helhet, langsiktighet og forutsigbarhet er viktig for våre utdanningsinstitusjoner. Det samme er mulighet for utvikling, nytenkning og innovasjon. Derfor lurar jeg på hvordan statsråden vil bidra til at offentlige og private spesialiserte, kreative utdanningsinstitusjoner skal ha mulighet til å vokse og utvikle seg i tråd med samfunnets behov. For det er jo ikke tvil om at det også i framtiden vil være behov for disse institusjonenes kunnskapsproduksjon.

Statsråd Sandra Borch [10:13:10]: Takk for spørsmålet. Jeg tror jeg og representanten Jønnes deler mange av de samme virkelighetsbeskrivelsene.

Norge har en sterk og stolt tradisjon innenfor kreative og kunstneriske utdanninger ved både små og store institusjoner. Universiteter, høyskoler og fagskoler leverer utdanningstilbud på et høyt nivå og bidrar til kulturtilbud i hele landet. Gjennom gode utdanningstilbud i utøvende kunst utdanner vi framtidens kulturarbeidere, kunstnere, musikere og mye mer.

Gode kulturtilbud og dyktige kulturarbeidere spredt over hele landet er avgjørende for å sikre både bosetting og attraktive lokalsamfunn. På kulturskolene møter ungene våre musikken, de lærer å spille instrumenter, og konsertsalene rundt omkring gir oss gode kulturopplevelser hver dag. Til det trenger vi folkene som også utvikler kunsten videre.

Det mener jeg regjeringen legger til rette for, på flere vis. I Norge har vi en egen doktorgrad i kunstnerisk utviklingsarbeid. Det skiller oss fra landene rundt oss. Slik bidrar vi ikke bare til å utdanne kompetanse, men også til å utvikle kunsten på helt øverste nivå både nasjonalt og internasjonalt. Det tar den utøvende kunsten, på kunstens egne premisser, videre inn i framtiden.

En faktor for suksess innenfor alle typer fagområder er samarbeid. Til det trenger vi møteplasser for å snakke i lag og lære av hverandre. Innenfor kunstutdanningene i Norge har vi flere møteplasser, noe som er en forutsetning og en styrke for den faglige utviklingen og ikke minst den veksten som representanten Jønnes etterly-

ser. Universitets- og høyskolerådet har en egen fagstrategisk enhet for kunst-, design- og arkitekturfag som jobber for å løse langsiktige oppgaver innenfor spesifikke fagfelt.

Fra regjeringens side er det viktig å sikre gode rammebetingelser og gjennom det bidra til at kreative utdanningsinstitusjoner kan utvikle seg. En måte vi gjør dette på, er å ha god finansiering av og et godt finansieringssystem for universiteter og høyskoler. I utsynsmeldingen, som Stortinget vedtok i juni, forenkler vi finansieringssystemet for universiteter og høyskoler fra 2025. Endringene er basert på en grundig gjennomgang og gir utdanningsinstitusjonene mer tillit, handlingsrom og ikke minst også ansvar. Mens vi i dag måler institusjonene på en rekke indikatorer, vil vi ha utviklingsavtaler med den enkelte institusjon.

Vi vil altså styre hver institusjon mer individuelt, nettopp for å ta vare på mangfoldet av de ulike utdanningsinstitusjonene vi har i sektoren, og for å gi institusjonene mer frihet. Med endringene får institusjonene et enda tydeligere ansvar for å ivareta samfunnsoppdraget sitt og vurdere hvordan de skal disponere ressursene sine på en best mulig måte. Dette er også en del av regjeringens tillitsreform.

Jeg er enig med representanten Jønnes i at vi trenger gode kreative utdanninger også i fremtiden. Samtidig kan ikke alle utdanninger regne med stor vekst framover, når handlingsrommet blir strammere og vi stadig får færre folk i arbeid. Det er en virkelighet som vi også i denne salen må bli mer og mer bevisst på. Uansett hvor jeg reiser, trenger vi flere folk. Bedrifter trenger flere ingeniører, kommunene trenger flere helsefagarbeidere, og vi trenger flere lærerkrefter i skolen. Dette krever også prioriteringer fra politisk hold.

I utsynsmeldingen har regjeringen uttrykt at det er viktig at universiteter, høyskoler og fagskoler særlig styrker utdanningskapasiteten innenfor helsefag, IT og områder som er viktige for det grønne skiftet, for å møte arbeidslivets behov for kompetanse i fremtiden.

Jeg mener at rammebetingelsene vi har lagt for den høyere utdanningssektoren, gjør det mulig for kreative utdanningsinstitusjoner å fortsette å tilby og utvikle utdanningene sine framover i tråd med det som er samfunnets behov.

Kari-Anne Jønnes (H) [10:18:18]: Takk til statsråden for godt svar. Jeg kom til å tenke på at jeg helt glemte å takke for at statsråden kommer hit. Jeg har gledet meg til å møte statsråden på denne arenaen. Jeg er glad for at statsråden har ansvar for denne viktige sektoren framover, og at vi deler synet på viktigheten av kreative fag.

Vi i Høyre er opptatt av at vi skal styre i det store og ikke i det små. Det gjelder også for de kreative utdanningene.

Vi i Høyre har også uttrykt veldig tydelig at vi er glad for regjeringens tydelige signaler om at vi skal prioritere i tråd med samfunnets behov. Derfor er jeg opptatt av å løfte de kreative utdanningene, for det er helt åpenbart at de kreative utdanningene er helt essensielt viktige for at vi skal dekke behovet i f.eks. helsevesenet. Jeg har lyst til å trekke fram at det er god samfunnsøkonomi å satse på kreative fag, også når vi må prioritere tydeligere, for kreative fag er et grunnlag for næringsutvikling og ivaretagelse av kulturarv, helse for unge og eldre, bolyst og mye mer.

Et eksempel på det er familiebedriften Øveraasen, som ligger på Gjøvik. I 2014 vant de Hedersprisen for god design. De samarbeidet med Eker Design. Øveraasen er et godt eksempel på at en tradisjonsrik, liten familiebedrift kan bli mer synlig i et internasjonalt marked. Øveraasen produserer maskiner som rydder snø på flyplasser over hele verden. Det at de samarbeider med en designer og gikk foran, gjorde at de fikk et helt nytt og mye større marked, og det bidrar til inntekter og utvikling av næring.

Uten kunstutdanningene kunne ikke dronning Sonja promotert norske kunstneres praktismykker og således skapt internasjonal oppmerksomhet om norsk kunst og design, og Lise Davidsen, som er en av Norges aller flotteste stemmer, kunne ikke gått helt til topps i dronning Sonjas prestisjetunge internasjonale musikkonkurranse. Det er også enda en ting, for noe av det flotteste og kanskje beste eksemplet på viktigheten av kreative utdanninger er når musikkterapeuter bidrar til at ungdom blir elever i kulturskolen framfor å bli pasienter i helsevesenet.

Derfor er jeg opptatt av at vi løfter de kreative utdanningene og gir dem den oppmerksomheten og den plansen de trenger også i fremtiden, som redskap for å nå de målene vi har, som er felles, både innenfor det grønne skiftet og innenfor helse. Hvordan vil statsråden bidra til det?

Statsråd Sandra Borch [10:21:31]: Jeg er enig med representanten Jønnes i at kreative utdanninger er viktig også i det som er samfunnslivets behov, enten det er innenfor helse, innenfor bolyst eller innenfor barn og unges tilbud. Selv er jeg så heldig at jeg har vært en del av det. Jeg har spilt tverrfløyte i korps i ti år og fiolin i to år. Jeg tror ikke mine talenter der var noe å spille videre på, men dette skaper en viktig sosial arena som jeg tror er viktig for veldig mange barn og unge.

Så er det et element som vi må ta inn over oss også i denne sal – at vi kommer til å mangle kompetanse på en rekke viktige områder i fremtiden. Når jeg nå reiser rundt på besøk til academia – til universiteter, høyskoler og fagskoler – og når jeg møter ulike organisasjoner og

forbund, snakker de om at de mangler folk til viktige jobber i framtiden. Vi ser også i media at det er mangel på lærere, mangel på sykepleiere, mangel på viktige helsefagarbeidere, mangel på teknologer – alle mangler kompetanse og folk. Jeg mener at en av de viktigste oppgavene for Stortinget framover, er å diskutere hvordan vi skal få den rette, kvalifiserte arbeidskraften til å ivareta viktige områder innenfor hele dette landets behov.

Og så er det ingen tvil om at de kreative utdanningene også kommer til å være viktige for regjeringen, enten det er offentlige eller private. Det er ingen tvil om at de bidrar positivt med tanke på det tilbudet man gir barn og unge, men ikke minst med tanke på det tilbudet man egentlig bidrar med til hele befolkningen, og kanskje særlig etter at vi har vært gjennom en pandemi og mange kanskje føler på en større ensomhet og utrygghet enn det man har gjort før.

Representanten Jønnes refererte til Hennes Majestet Dronning Sonja i innlegget sitt, og jeg deler det engasjementet vi har fra vår flotte dronning med tanke på de kreative utdanningene, som også kommer til å være viktig for regjeringen framover. Det er med et element om at vi i denne salen er nødt til å ta en debatt om hvordan vi skal sikre den rette kompetansen inn i framtiden, for vi vet at vi kommer til å mangle folk og arbeidskraft framover.

Lise Selnes (A) [10:24:30]: Først av alt: Tusen takk til interpellant Jønnes for å ta opp et viktig tema, og tusen takk til statsråden for gode og solide svar.

Kulturutdanninger er avgjørende for veldig mye i Norges land. Av og til tenker vi – jeg er i debatter der det framstilles slik – at dette er unødvendige utdanninger, og at vi kun trenger å utdanne folk til å løse de utfordringene vi har i helsevesenet, de utfordringene vi har med nok ingeniører, IKT, lærere osv. Men de kulturelle utdanningene våre er også viktige i alle disse yrkene. I norske kommuner er vi avhengig av å ha arkitekter, vi er avhengig av å ha samfunnsplanleggere, vi er avhengig av å ha folk i kulturskolene som er med og løfter våre unge. Vi er også avhengig av å ha Den kulturelle spaserstokken – som jeg ser var på besøk i min egen kommune denne uka og skapte stort engasjement blant de eldre i kommunen, med flere hundre tilhørere. Det skaper en verdi i livet som er større enn bare den daglige driften på sykehjemmet eller i omsorgsboligen. Vi er avhengig av de store kulturopplevelsene vi har når vi er i Konserthuset, i Den Norske Opera eller andre steder. Kulturutdanningene er også samfunnsviktige.

Jeg tror noe av spørsmålet som interpellanten stiller, og som gjør at en del institusjoner er urolige, handler om finansiering, og det handler om hvordan vi skal finansiere UH-sektoren framover. Utsynsmeldingen er

krystallklar, og det er brede flertall for hvordan også den skal forenkles. Den forenklingen fører jo til at kunst og kultur ikke lenger er i de to øverste kategoriene for finansiering, som de var tidligere. Derfor var det også bredt flertall på Stortinget i utsynsmeldingen for å legge til en merknad om at dersom en skal øke antall studie-plasser på disse studiestedene, må det følges av en tilleggsbevilgning. Det forstår alle, for dette er dyre utdanninger å gjennomføre. Jeg tror at statsråden og regjeringen ved å prioritere opp studie-plasser også må prioritere tilleggsbevilgning. Jeg ikke bare tror det – det må gjøres, for det er dyre utdanninger.

Det er riktig som statsråden sier, at vi vil mangle folk i Norge i framtiden, og den mangelen fører til at konkurransen om både studie-plasser og mennesker blir harde. Derfor er det viktig å synliggjøre hvorfor de kulturinstitusjonene som nå er urolige, kanskje også vil trenge flere studie-plasser i framtiden for å løse nettopp de samfunnsutfordringene som er der. Dette handler om å nå målene i det grønne skiftet, det handler om trygg og god velferd, og det handler om å lykkes med en hverdag i våre kommuner, i vårt næringsliv og blant oss som mennesker her på jorden, for at vi skal ha gode liv i framtiden.

Derfor er diskusjonen: Hva er samfunnsnytte? Kulturelle utdanninger er også samfunnsnytte, og for Arbeiderpartiet er det viktig å presisere det. Jeg tror at det i budsjettbehandlingen vi skal gjennom nå, vil være viktig for Arbeiderpartiet at vi også synliggjør disse fagenes plass i framtiden.

Jeg vil avslutte med å si at kompetanse på disse viktige områdene krever studie-plasser, og det krever en trygghet for institusjonene. Jeg tror det er den tryggheten de etterspør nå, og det er den tryggheten vi må vise gjennom både Stortingets og regjeringens arbeid for at de skal kjenne sin plass i det norske utdanningssystemet i framtiden. Jeg heier i hvert fall stort på kreative utdanninger, og jeg er helt sikker på at vi skal lykkes med å løfte dem videre i en mer konkurrerende framtid for både utdanningssystem og mennesker i Norge.

Liv Kari Eskeland (H) [10:28:58]: Først har eg lyst til å takka interpellanten for å setja dette veldig viktige temaet på dagsordenen. Det er eit tema som det burde ha vore høgare bevisstheit omkring når me snakkar om dei framtidige kunnskapsbehova og utdanningane våre. Desse utdanningsinstitusjonane er berebjelken for at me skal kunna utvikla oss innanfor kunst- og kulturfeltet, men òg innovera på dei fleste område.

Kreative næringar møter me innanfor kultur- og mediesektoren, reklame, dataspel, design og arkitektur. Dette er verksemder me har i mange delar av samfunnet. Nokre har økonomisk karakter, mens andre handlar

om livskvalitet og verdier i lokalsamfunn og om ny teknologi.

Ei satsing på kreative næringer vert ofte brukt aktivt for å styrkja attraktiviteten til regionane, for å skapa bulyst for unge menneske, og det treng me i heile landet. På den måten er kreative næringer med på å skapa økonomisk vekst og lønsemd òg for andre delar av næringslivet.

Det vert òg brukt som omdømebygging for å gjera Noreg kjent utanfor landegrensene våre. Her bidrar dei kreative næringane og aktørane godt, f.eks. når Snøhetta vann arkitektkonkurransen om biblioteket i Alexandria. Då set dei søkjelyset på norsk design, og dei drar med seg fagkompetanse som òg andre arkitektar kan profittera på.

Kanskje er gevinsten me oppnår gjennom samspel mellom kreative personar og tekniske personar, det som gjev oss dei største gevinstane, slik interpellanten òg er inne på. Her har me mange eksempel å visa til. Innovative tankar har ofte utspring i kreative menneske som har kanskje litt sprø idear, som òg tenner kreativiteten hos dei som har noko meir teknisk ballast. Difor har me olje- og gassinstallasjonane våre – der me har verdsrekordar. Difor har me flytande havvindmøller – ein innovasjon som første gongen vart teikna på ein serviert. Suksessen til Musk er fundamentert i kreativiteten som ligg i ein menneskehjerne. Han evnar å innovera konstant, basert på kreativitet kombinert med teknologi og sett saman på nye måtar. Lista er utømmeleg. Me veit at me må sørgja for å trigga nettopp desse personane som kan skapa desse disruptive prosessane og innovasjon som tek oss framover. Det kan føra til at me gjer ting på meir innovative og lurare måtar. Me forventar difor at det vert lagt til rette for den grunnmuren som desse utdanningsinstitusjonane er, der grunnlaget vert lagt.

Til sist: Når ein endrar rammevilkåra til desse institusjonane – dei få institusjonane me snakkar om her – er det viktig at konsekvensane vert godt belyste, og at det ikkje vert gjort utan dialog med dei respektive institusjonane, for me mottek bekymringsmeldingar som peiker på korleis endringar i finansieringsmodellane påverkar institusjonane, der det kanskje er naturleg med eit pauseår for å tileigna seg erfaring og kompetanse etter å ha gjennomført ein bachelorgrad, før ein tek til på ein mastergrad. Bergen Arkitektthøgskule, BAS, er eit eksempel på ein slik institusjon. Føreseielege rammevilkår er heilt nødvendig, òg for desse institusjonane.

Marit Knutsdatter Strand (Sp) [10:33:25]: Temaet som blir tatt opp, er viktig. Senterpartiet imøtekommer initiativet i Stortinget til å sikre viktige fagmiljøer videre. Jeg synes eksempelet som Jønnes tar fram om Øveraaen, er veldig interessant.

Om vi skal komme oss ut av en krevende situasjon og diskutere veien videre, bør vi også vie litt tid til hvordan vi har havnet her. Strukturreformen innen høyere utdanning ble initiert av Solberg-regjeringen i Meld. St. 18 for 2014–2015, «Konsentrasjon for kvalitet – Strukturreform i universitets- og høyskolesektoren», kalt strukturmeldingen.

Den har ført til den største organisatoriske endringen i universitets- og høyskolesektoren på over 25 år. Intensjonen bak reformen var å øke kvaliteten på utdanninger og forskning ved å samle ressursene i sektoren på færre institusjoner. Som en følge av strukturreformen har 33 statlige universiteter og høyskoler blitt redusert til 21. Det er i tillegg blitt gjennomført flere endringer i den private delen av sektoren.

Senterpartiet advarte allerede ved behandlingen av strukturreformen om at den ville medføre nedlegging av studiesteder og sentralisering av virksomhet. Alle disse advarslene ble den gang, i 2015, avvist. Dagens situasjon viser oss at vi fikk rett.

Ensidig å være opptatt av strukturendringer uten samtidig å diskutere både universitetenes, høyskolenes og det enkelte fagmiljøes formål og kvalitet måtte gå galt. En snever definisjon av kvalitet og manglende tanker om hvordan mindre fag skulle ivaretas, tydeliggjorde akkurat det. Med hastverk og underfinansiering ble strukturreformen vedtatt i 2015, og har satt oss i den situasjonen vi er i i dag.

Jeg vil sitere fra innstilling 348 S for 2014–2015, som da var komiteens innstilling til nettopp strukturmeldingen:

«Komiteens medlem fra Senterpartiet er bekymret for at både kvalitet og geografisk tilgang på høyere utdanning vil svekkes når regjeringen i meldingen regisserer en storstilt sammenslåing av institusjoner. Dette medlem registrerer at prosessen er begrunnet i behov for å øke kvaliteten innen utdanning og forskning, men mener det er en fare for at regjeringens manglende gjennomgang av kvalitetsdrivere, samt meldingens snevre definisjon av kvalitetsbegrepet, vil kunne føre til en storstilt sanering av gode fagmiljøer og frata regionene viktig forskning og kompetanseutvikling. Dette medlem er derfor kritisk til utgangspunktet og premissene for den pågående prosessen.»

Enkelte institusjoner fikk delta på en overgangsordning. Senterpartiet påpekte da at kreative og små fag burde hensyntas, men Høyre i regjering var bare villig til å prioritere det som gikk på beredskap.

Dagens situasjon viser i høy grad hvor viktig både design, kultur og kunstuttrykk er for beredskap. Eksempler kan være soldater i Ukraina som bruker musikk til avkobling og samhold, eller gigantiske digitaliseringspro-

sjekter som ikke fungerer optimalt, bl.a. på grunn av dårlig design. Jeg forstår at finansiering er kjernen for fagene og fagmiljøene vi prater om her. I revidert nasjonalbudsjett utvidet regjeringen overgangsordningen fra 2025 til 2030 for fem private institusjoner, som får finansiering over Kunnskapsdepartementets budsjett.

Jeg vil trekke fram også Limpj og NSKI som viktige fagmiljøer innenfor sine felt, som ivaretar en viktig oppgave for utdanning og kompetanseheving.

Dagens interpellasjon vil kanskje bidra til å løfte fram problemstillingen og disse fagmiljøene, og jeg håper vi kan finne en løsning som bidrar til at vi ivaretar det vi alle her er enige om at er viktige fagfelt, inn i framtiden.

Grete Wold (SV) [10:37:59]: I den tiden vi nå er inne i, er det fort at man blir opptatt av hva som er viktigst nå, hva vi må prioritere i stramme tider, hva som ikke er så livsviktig, og hva vi kan sette på vent, selv om vi ikke liker det. Det er nok en øvelse vi må ta, og jeg er sikker på at alle politikere kjenner seg godt igjen i det, om enn man ikke trives med den øvelsen.

Hva er viktigst, hva er det vi må prioritere? Det er her politikken ofte skiller litt lag, selv om vi ønsker mye av det samme med hensyn til målsettingen. Som en del av denne øvelsen får ordtakene «å spare seg til fant» en ny betydning. Det som synes innsparende og ikke så viktig nå, kan lett gi oss hodepine senere.

Kunst, kultur, kreativitet og nyskaping blir ofte omtalt som noe fint, noe positivt, sosialt viktig og limet i samfunnet vårt, men det er så mye, mye mer enn det. Med fare for å bruke i overkant store ord kan man jo si at kunst, kultur, musikk, litteratur og filmskaping er bærende av vår kulturarv, står for en stor del av vår innovasjon, står i kampen for demokratiet, er en beskytter av ytringsfriheten og har nøkkelfunksjoner innenfor folkehelse, det grønne skiftet og et samfunn med mangfold, som vi alle ønsker.

Vi sier ofte at de som vokser opp nå, vil jobbe i yrker som ennå ikke er funnet opp, og jeg kan forsikre om at det nok ikke er min generasjon som kommer til å skape dem heller. Det er det kreative, nytenkende unge mennesker som evner å tenke utenfor boksen som vil gjøre, unge som evner å utforske nye tilnærminger til verden slik den ser ut i dag, og som er åpne for endringer som kommer til å skje raskt. Nettopp kunstfagernes metodikk og tilnærminger er derfor uvurderlige i det grønne skiftet. Perspektiver må utvides for at vi skal nå et bærekraftig samfunn, og at det skal utvikles og lykkes.

Vi trenger designere og arkitekter som vil tegne framtidens hus og infrastruktur grønn og bærekraftig. Vi trenger musikkpedagoger som kan starte og drive demenskor, og musikkterapeuter som driver behandling

for tenåringer med rus- og psykiske utfordringer. Vi trenger filmskapere som produserer dokumentarfilmer basert på fakta og virkelighet, og som holder ulike perspektiv og etikk høyt, i en verden som preges stadig mer av «fake news» og kunstig intelligens.

Det er derfor våre små, spesialiserte høyskoler innenfor kunstfeltet ikke er noe som kan nedprioriteres selv om det er stramme tider – det er nettopp nå vi trenger dem.

Tusen takk til interpellanten, som tar det opp, takk til statsråden og til forrige taler, som nevner både NSKI, Limpj og andre gode institusjoner jeg håper vi kan sette fokus på framover.

Kari-Anne Jønnes (H) [10:41:05]: Takke til alle som har bidratt i diskusjonen. Jeg synes det har vært mange gode innlegg, og vi har nå bevis for at vi er mye mer enig enn vi er uenig på dette området. Det er veldig bra.

Jeg mener som representanten Wold at her er det om å gjøre ikke å spare seg til fant. Derfor synes jeg det er pussig, og egentlig ganske trist, at representanten Strand klarer å gjøre også dette til en sentraliseringsdebatt, for det er det ikke. Jeg vil minne om at strukturreformen handlet om robusthet, den handlet om en ambisjon på institusjonenes vegne og en forventning om at de klarte å prioritere, og at de også skulle få lov til det. Derfor er det på sin plass å minne om at det er dagens regjering som detaljstyrer og dermed bidrar til å bruke penger på bitte små institusjoner som ikke er prioritert på grunn av kvalitet, og som derfor bidrar til at det ikke er penger til arbeidsmiljøet for dem som studerer ved f.eks. Griegakademiet.

De små og kreative utdanningene er kostbare, og det er derfor det er så viktig at vi har denne diskusjonen her i dag. Vi er nødt til, som representanten Selnes påpekte, å skape trygghet og forutsigbarhet for institusjonene og utdanningene, for vi ser dem, og vi vet at de er viktige. Jeg mener helt åpenbart at det er god distriktpolitikk, og det er godt at vi har møteplasser og skaper god lyst over hele landet. Vi må huske at uten disse utdanningene er det ingen som bidrar til festivaler over hele Distrikts-Norge. Vi får ikke Den Norske Opera og Festspillene i Bergen, og vi får ikke flere demenskor. Jeg håper jo at vi – alle sammen – ikke ender i demenskor, men skulle det nå bli sånn at vi trenger et demenskor, håper jeg at vi har en dirigent som tar vare på oss, for det fortjener vi, alle sammen.

Derfor er det så viktig at vi står sammen i denne diskusjonen og forholder oss til tilstanden slik den er i dag, og at vi ser helheten. Nå har ikke jeg nevnt så mange institusjoner, men jeg er veldig glad for at statsråden nevnte både offentlige og private, for innenfor dette feltet er det også veldig mange private som vi trenger å ivareta.

Nettopp fordi vi står overfor så mange utfordringer – særlig innenfor helse, der vi f.eks. trenger mer simulering i sykepleierutdanningen og bedre eldreomsorg – og nettopp fordi vi må skape flere muligheter for ungdom med utfordringer, mener jeg faktisk at de kreative utdanningene er nøkkelen til å løse mange av de utfordringene. Så tusen takk, alle sammen, og jeg gleder meg til å høre statsråden avslutte.

Statsråd Sandra Borch [10:44:14]: Jeg vil også takke for debatten og interpellasjonen. Jeg mener at dette er en viktig debatt. Det er ingen tvil om at kunst, kultur og musikk, kreative utdanninger, er viktig også for denne regjeringen.

Det er flere av representantene som har nevnt nettopp forutsigbarhet rundt finansiering som et viktig element. Det er jeg helt enig i. Så er jeg ikke enig i at desentraliserte tilbud bidrar til mindre kvalitet. Jeg mener heller kanskje det stikk motsatte, at det bidrar til mer kvalitet og er en mulighet til å få flere inn i viktige utdanninger. Nå vet vi at over 500 000 står utenfor Nav-systemet eller et utdanningssystem. Hvordan vi skal få dem med videre, er også et viktig element i en hvilken som helst debatt når vi diskuterer utdanning.

Det er ingen tvil om at det er utsynsmeldingen som ligger til grunn for regjeringens politikk. Jeg mener også at vi leverer i årets budsjett på finansieringssystem, der

er overskriften tillit og avbyråkratisering, at vi nettopp legger det til institusjonene, at vi har tillit til at de skal utføre sine viktige samfunnsoppdrag også innenfor kunstneriske og kreative fag.

Det er veldig mange gode eksempler på bedrifter som hevder seg godt både nasjonalt og internasjonalt på kreative elementer. Det mener jeg at vi skal være stolt av. Norge har veldig mange gode eksempler å vise til. Det kommer av at vi har viktige utdanninger innenfor dette feltet og er et av de fremste landene i verden når det gjelder å bidra til det.

Jeg vil takke representanten Jønnes for at jeg får komme til Stortinget så tidlig som ny statsråd på dette feltet. Jeg gleder meg til å bli kjent med komiteen. Jeg gleder meg til veldig mange viktige debatter i denne salen om hvordan vi skal forme utdanningspolitikken framover. Det står mange viktige debatter for tur om hvordan vi skal klare å fylle det kompetansebehovet som Norge har i årene som kommer, både i den akutte situasjonen nå og ikke minst om 10, 20, 30, 50 og 100 år.

Presidenten [10:46:55]: Da er debatten i sak nr. 2 avsluttet.

Dermed er dagens kart ferdigbehandlet.

Ber noen om ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 10.47.

